

Bara forskningen kan bota Moderaterna

Realtid.se den 16 december 2014

Man brukar ge rådet till de i personlig kris att först våga erkänna sin situation för sig själv. Moderaterna har efter sin valförlust ännu inte tagit detta första steg mot tillnyktring. Partiet vägrar envist att medge att integrationen av invandrare i Sverige inte har förbättrats sedan Alliansens valseger 2006. Det är en förnekelse som kan bli en dyrköpt läxa för Moderaterna i längden.

Invandrares utanförskap var den största enskilda faktorn bakom Moderaternas valförlust också indirekt. Inflödet av nya arbetslösa dolde arbetslinjens framgångar i övrigt. Bland invandrarna själva ser vi inte helt oväntat att människor som pressas samman i segregerad fattigdom inte är nöjda med sin status som andra klassens medborgare. Utsatta och frustrerade invandrare känner igen sig mer i vänsterns klasskritik än det liberala budskapet om frihet och låga skatter. I förorter som Tensta och Rosengård fick Moderaterna färre än en tiondel av rösterna.

Det är oavsett ursäkter och förklaringar ett faktum att invandrares arbetslöshet ökade under Reinfeldts åtta år som statsminister. Under det tredje kvartalet 2006 låg den på 13,1 procent bland alla utrikes födda och 17,7 procent bland utomeuropeiskt födda.

Arbetsförmedlingens senaste prognos noterar: "Av de inrikes födda i åldrarna 16-64 år var 5,5 procent av arbetskraften arbetslösa under tredje kvartalet 2014. Av utrikes födda var motsvarande andel 15,4 procent och bland utomeuropeiskt födda 21,4 procent".

Och man tillägger: "Mycket talar för att arbetslösheten endast förändras lite för utrikes födda under de närmaste åren".

Invandrares sysselsättningsgrad och förvärvsfrekvens har ökat med ungefär 2 procentenheter sedan 2006 och inte förbättrats alls när vi exkluderar arbetsmarknadsprogram. I SCB-rapporten "Integration – En beskrivning av läget i Sverige" kan man läsa följande:

"Trots att antalet utrikes födda som förvärvsarbetar har ökat har andelen förvärvsarbetande av befolkningen inte förändrats nämnvärt för gruppen utrikes födda. Detta beror på att den totala utrikes födda befolkningen, till följd av en hög invandring, har ökat. År 2011 förvärvsarbetade 82 procent av de inrikes födda och 57 procent av de utrikes födda i åldrarna 20-64 år [58 procent 2013]."

En evidensbaserad analys visar att integration mätt som sysselsättningsgapet mellan invandrare och övriga inte har förbättrats sedan 2006, och är näst högst bland samtliga länder i OECD. Det handlar inte om temporära "utmaningar" som är på väg att lösa sig själva.

Moderaternas nyvalda partiledare Anna Kinberg Batra håller fast vid migrationsuppbyggnaden med Miljöpartiet men säger samtidigt att "Sverige måste bli bättre på integration." Bättre integration är naturligtvis ett önskemål de flesta delar. För att hantera dessa frågor bättre än sin företrädare kan det vara värdefullt att inse att kritiken inte bara – i mitt fall inte ens främst – handlar om flyktingmottagandet i sig.

Ett värre problem är att Moderaterna under Fredrik Reinfeldt och Kent Persson satt i system att ljuga och vilseleda i dessa frågor med stöd av en sympatisk media. Mer kreativ energi gick till att frisera utanförskapet med retoriska tricks och rena fabrikationer än till att utveckla effektiva åtgärder.

Men Moderaternas väljare är smartare än journalister och provocerades av att se sin egen regering ta fiffler med utanförskapsstatistiken till nya höjder.

Det viktigaste tricket i regeringen arsenal var att ge sken av att den snabba befolkningsökning som invandringen förde med sig var synonym med reducerat arbetslöshet. Genom att ständigt prata om "antalet nya jobb" eller om antalet "invandrare som går till jobbet varje dag" sopades den dystra arbetsmarknadsstatistiken under mattan.

Arbetslöshet mäts dock alltid och överallt i procent. Siffror på hur många som går till jobbet är värdelösa utan siffror på hur många som inte går till jobbet. Anna Kinberg Batra har inte varit värst här men hon tillhör de Moderater som inte följt god sed.

Under valrörelsen twittrade hon exempelvis om en rapport från SCB och skrev: "Fakta om invandring och jobb, bl.a. om hur utrikes födda står för ca 2/3 av sysselsättningsökningen 06-13".

Att invandrare står för två tredjedelar av sysselsättningsökningen är en katastrofal siffra mot bakgrund av att samma SCB-rapport visade att invandrare står för nära 100 procent av befolkningstillväxten och över 100 procent av ökningen av antalet arbetslösa. Att över (!) 100 procent av ökningen av arbetslösheten utgörs av invandrare beror på att arbetslösheten sjönk bland inrikes födda under Alliansregeringens tid vid makten.

Den som läser rapporten som Anna Kinberg Batra spred kan tydligt läsa: "Mellan 2005 och 2013 var utvecklingen positiv för antalet i arbetskraften och antalet sysselsatta bland de utrikes födda. Dock ökade såväl antalet som andelen arbetslösa under samma tidsperiod."

Sedan 1980-talet har Bangladesh skapat kanske 30 miljoner jobb medan Schweiz bara skapat drygt 1 million fler jobb. Ingen nationalekonom med självrespekt skulle citera dessa siffror som bevis för att Bangladesh har en starkare arbetsmarknad, bättre ekonomisk politik, lägre utanförskap eller högre välstånd än Schweiz.

Att inte justera för befolkningstillväxt när man diskuterar sysselsättning eller välstånd är helt enkelt fusk. Anna Kinberg Batra kan inte vara omedveten om detta. Hon är civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm och där lärs detta ut. I min årskurs slogs befolkningens roll fast tydligt. Att tillväxt i BNP och sysselsättning måste justeras för befolkningsökning var heller inget föreläsaren behövde lägga tid på att förklara ingående, det var en självklarhet för de flesta 19-åringar.

En debattartikel under valrörelsen av bland annat Anna Kinberg Batra hävdade dock likväl på samma sätt:

"Majoriteten av de utrikes födda som bor i Sverige arbetar. Sedan 2006 har antalet sysselsatta utrikes födda ökat med mer än 180.000 personer."

Artikeln undanhåller att antalet invandrare utan arbete under samma period ökade med cirka 100.000 personer. Kinberg Batras artikel förklarar aldrig vad som menas med att en "majoritet" av invandrarna jobbar. Andelen som arbetar är 58 procent bland de i åldrarna 20-64. Detta i ett land där

andelen som förvärvsarbetar ligger på 82 procent bland de inrikes födda och cirka 85 procent bland de med svenskt ursprung, det vill säga de som vare sig är första eller andra generationens invandrare.

Moderaterna menar nu att arbetslinjen ska gälla även för invandrare. Under senaste valrörelsen lät Kinberg Batra dock väldigt nöjd över att en "majoritet" på 58 procent av invandrarna i arbetsför ålder jobbar.

Vad är egentligen grundorsaken till det persistenta utanförskapet? Jag menar att den fundamentala förklaringen är låg utbildningsnivå bland flyktingar i kombination med att ekonomin blivit alltmer kunskapsintensiv.

Det brukas heta att flyktingar från tredje världen är välutbildade och att orsaken till att de inte får jobb är svensk rasism alternativt svensk socialism, beroende på om man frågar vänstern eller Alliansen.

Morgan Johansson påstod angående flyktingarna från Syrien och Eritrea: "Många av dem som kommer hit nu är dessutom utbildade läkare och lärare, yrkesgrupper vi har stor brist på."

Moderaterna i Norra Älvsborg, där jag växte upp, skriver om flyktingar: "Många är välutbildade och har stor arbetslivserfarenhet".

Men detta är ingen korrekt beskrivning. Låt mig citera Arbetsförmedlingen: "Nästan 60 procent av de nyanlända inom etableringsuppdraget har endast förgymnasial utbildning, varav de flesta har kortare grundutbildning än nio år."

De noterar även: "Under kommande år väntas antalet inskrivna arbetslösa som har en kort utbildning fortsätta att öka."

Den svenska ekonomin är allt mer kunskapsintensiv. Bara en tiondel av de med jobb har förgymnasial utbildning, och kraven ökar år efter år. Arbetsgivares bristande efterfrågan på lågutbildade från tredje världen kommer inte att lösas med ett avskaffande av LAS eller fler jobbcoacher. Det löses heller inte av konservativa åtgärder som att "ställa krav" och be de arbetslösa kavla upp ärmarna. Allt tyder på att arbetslösa invandrare intensivt söker efter arbete. De som inte lyckas kan knappast skuldbeläggas för svenska arbetsgivares höga krav i en högteknologisk arbetsmarknad där många tävlar om allt färre enkla jobb.

Det är svåra frågor som kräver nytänkande. Väljare förväntar sig djupare analys av ett statsbärande parti än ordet "öppenhet" upprepas med ännu större intensitet. Låt mig ge ett förslag till Anna Kinberg Batra som kan bidra till att reparera förtroendeskadan utan att ändra flyktingpolitiken i sig. Tillsätt en kommission om dessa frågor ledd av riktiga forskare. Några namn jag spontant kommer på inkluderar Assar Lindbeck, Jan Ekberg, Bertil Holmlund, Bo Rothstein, Per Skedinger, Yves Zenou, Olof Åslund och Joakim Ruist.

Alliansens trovärdighet har tagit skada av att man i stället för riktiga forskare alltmer lutar sig mot ideologiska tankesmedjor som Timbro/Migro eller Fores. Erik Ullenhag tog uttryckligen avstånd från Jan Ekberg, landets mest seniora forskare på området migrationens ekonomiska effekter. I stället förlitar man sig på expertis från evangeliska ideologer som Fredrik Segerfeldt, Johan Norberg och

Andreas Bergström, som sinsemellan inte ens har en ekonomexamen från Fairfax University att dela på.

En hel del av missnöjet med Nya Moderaterna handlar om den provocerande obegåvade retoriken, inte flyktingmottagandet i sig. Floskler, lögner och självcensur har inget i borgerligheten att göra och har i varje fall hitintills inte hjälpt invandrare komma i arbete. De allra flesta Moderatväljare har stora hjärtan och vill gärna hjälpa de som flyr krig. Men Moderater har också oftast en hjärna att tänka med, och betraktar hederlighet som en värderingsfråga.

Tino Sanandaji